

A megyei levéltár alkalmazottai is tiltakoznak

Közigazgatásiak a bérdiszkrimináció ellen

Ideiglenes munkabeszűntetés

Fotó: Országos Levéltár Maros Megyei Hivatala

Május 17-én, pénteken 10 órai kezdettel az Országos Levéltár Maros Megyei Hivatalának alkalmazottai spontán tiltakozást kezdeményeztek, a munka felfüggesztésével fejezték ki elégedetlenségüket a megyei hivatalok és a központi apparátus munkatársainak béregyenlőtlenségei miatt. A pénteki tiltakozást május 23-án, csütörtökön nagyszabású megmozdulás követheti.

Szer Pálosy Piroska

Az EUROPOL rendőrszakszervezet tagjai is tiltakoznak, de a levéltárosoktól eltérően a tevékenységüket nem függesztették fel.

Bár 2024 januárja óta folyik a közintézményekben dolgozók fizetésének a központi kormányzati bérszintekhez való igazítása több költségvetési ágazatban, a tiltakozásnak az a célja, hogy megszüntessék a központi közigazgatási és a területi egységek alkalmazottai között a bérkülönbségeket. A fennálló diszkrimináció sérti az alkalmazottak méltóságát, úgy vélik, hogy a Román Országos Levéltár krónikusan alulfinanszírozott, emiatt tömeges a felmondás, ugyanis a munkatársak

úgy érzik, semmibe veszik azt a hasznos tevékenységüket, amelyet ez az intézmény több mint 190 éves fennállása óta tesz a román társadalomért, ugyanis olyan dokumentumokat állít ki, amelyek alapján az állampolgárok és az arra jogosult jogi személyek (újra)szerezik jogukat, megőrzik, gazdagítják és ápolják helyi és nemzeti identitásunkat.

Ezt a tiltakozást május 23-án a román kormány előtti nagyszabású demonstráció követi, amelyhez a környezetvédelmi ügyvédek alkalmazottai is csatlakoznak, és a tiltakozó akciók nem állnak le mindaddig, amíg a bérdiszkriminációt meg nem szüntetik.

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Presbiteri konferencia Mezőmadarason

A Maros-mezőszéki Egyházmegye presbiteri konferenciájának a Mezőmadarasi Református Egyházközség adott helyet, ahol az egyházmegye minden gyülekezete képviseltette magát.

2.

Az Ariadne XXVIII. forgatagában

Az 1996-ban újjá indított vásárhelyi Ariadne, a műfaj dinamizmusát, megújuló képességét, inventív vetületeit felmutató országos rendezvény huszonnyolcadszor is igazolja, kétségtelenül kiérdemli a szakma és a közönség figyelmét, elismerését.

5.

Másképp is meg- ismerni Európát

Nagyszerű kezdeményezés révén biztosítanak lehetőséget Maros megyei hatodik osztályos tanulóknak, hogy nem szokványos módon megszeressék a földrajzot.

7.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

50% kedvezmény nyugdíjasok részére
április 26. – május 31. között

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

SZERELEM

ALULNÉZET

Horváth Szekeres István karikatúrája

Az idegesít,
hogy nem tudod,
mitől vagyok
ideges!

CCCCCCCCCCCC

MÁJUS

18., szombat

A Nap kel
5 óra 45 perckor,
lenyugszik
20 óra 53 perckor.
Az év 139. napja,
hátravan 227 nap.

IDŐJÁRÁS

Részben napos

Hőmérséklet:

max. 22 °C

min. 9 °C

Isten éltesse!

Ma **ERIK** és **ALEXANDRA**, holnap **IVÓ** és **MILÁN** napja.
IVÓ: germán eredetű, a jelentése tiszafa.
MILÁN: szláv eredetű férfinev, jelentése: kedves.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2024. május 17.

1 EUR	4,9751
1 USD	4,5879
100 HUF	1,2827
1 g ARANY	351,6538

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megmondóest

Béke lesz, vagy kiterjed a háború? Mit akarunk mi, magyarok a válságok idején, és hogyan tegyünk azért, hogy a változások nyertesei legyünk? Mitől lesz erősebb Európa? Hogy lehet a magyar közösség a következő évtized nyertese, és hogyan védekezzünk közösségünk ellenségeivel szemben? Ezeket a kérdéseket fogja feszegetni *Kelemen Hunor* szövetségi elnök és *Szijjártó Péter*, Magyarország külügyi minisztere május 27-én, hétfőn 18 órától a Kultúrpalota nagytermében. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött, ezt pedig az alábbi linken lehet megtenni: <https://nincsmese.rmdsz.ro/form/marosvasarhely>. Az online regisztrált résztvevők a helyszínen fognak helyjegyeket kapni.

Forgalmasabb lett a Transilvania repülőtér

Heti öt járatral bővül a Marosvásárhelyi Transilvania Nemzetközi Repülőtér kínálata: május végétől minden héten négyszer a törökországi Antalya, egyszer pedig Krétára lehet utazni. *Péter Ferenc*, a Maros Megyei Tanács elnöke közölte, hogy több légitársasággal folynak a tárgyalások annak érdekében, hogy új járatokat hozzanak a marosvásárhelyi légi kikötőbe. Azt mondta, ez mindig prioritás volt, és az lesz a következőkben is. Emiatt a reptér fejlesztése elengedhetetlen, tette hozzá. Péter Ferenc kiemelte, hogy a jelenleg zajló, több tízmillió euró értékű befektetések is azt a célt szolgálják, hogy megfelelő körülményeket teremtsenek a légitársaságoknak, és vonzóvá tegyék számukra a marosvásárhelyi repteret. „Ha az utazók igénylik, és az elkezdett beruházásokat befejezzük, lesz lehetőségünk arra, hogy újabb járatokat hozzunk a Transilvania repülőtérre” – mondta Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

Mente Fesztivál

A Felső-Maros menti egyesített vegyes kar különleges előadással készül a Mente Fesztiválra. A kórus tagjai Szászrégenből, valamint Beresztelkéről, Magyarrégenből, Marosfelfaluból, Disznajórol, Magyarórol és Körtvélyfájáról együtt mutatják be zenei hagyományainkat. A kórust Banga Gáspár Attila és Serfőző Madocsa irányítja. – A Felső-Maros menti egyesített vegyes kar első próbáján vagyunk túl, és nagy izgalommal várjuk június 16-át. Nagyon sokat készülünk, nagyon sok próba van, hálát és örömet érzünk. Nagy ereje van a kórusnak, a kóruséneklésnek. Mindenként bátorítok, hogy vegyen részt a június 16-i koncerten, hallgasson meg minket, nagy örömmel készülünk erre az alkalomra – mondta *Banga Gáspár Attila* az első közös próba után.

A zene összeköt

A vegyes kar nemcsak azzal a céllal jött létre, hogy fellépjen a Mente Fesztiválon, hanem a próbák által erősítik az identitást, a résztvevők gazdagítják a helyi kulturális életet, építik a közösséget. Az eseményen több mint 120 kórustag lép fel, akikkel a fesztiválon részt vevők együtt ünneplik, élük meg a zene összekötő erejét. Június 16-án tehát mindenkit szeretettel várnak a szervezők a vegyes kar különleges előadására. (v.g.)

Az erőszak és kábítószer-fogyasztás megelőzése

Biztonságos iskola hete

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség iskolabiztonsági irodájának rendőrei ezen a héten, május 14–17. között a Biztonságos iskola címmel kezdeményezett országos projekt keretében Maros megyében a közoktatási intézményekben tartottak előadásokat az erőszak és a tudatmódosító szerek használatának megelőzéséről, azok káros hatásairól.

E tevékenységek célja, hogy felhívják a diákok, szülők és tanárok figyelmét arra, hogy az iskolai környezetben az erőszak megelőzése érdekében pozitív magatartást kell tanúsítani, és optimális oktatási légkört biztosítani. A projekt olyan, az iskolai biztonság szempontjából fontos témákkal foglalkozik, mint az iskolai környezetben elkövetett erőszak megelőzése, a zaklatás/kiabérlalmazás, a számítógépes bűnözés, a kábítószer-használat és -kereskedeleme megelőzése a diákok körében, valamint a szexuális bűncselekmények és a magánélet meg-

sértésének megelőzése. Ennek keretében május 14–15-én a rendőrök tájékoztatót tartottak a marosvásárhelyi Unirea Főgimnázium és a marosvécsi Kemény János Általános Iskola több osztályában.

Május 15-én a marosvásárhelyi büntetés-végrehajtási intézetben a Segesvári 1-es Számú Műszaki Kö-

zépiskola diákjainak tartott rendezvényen a fiatalok egykori drogfogyasztók tanúvallomásait hallgatták meg a drogfogyasztás káros hatásairól. A beszélgetésen részt vettek a Marosvásárhelyi Bünyügyi és Megelőzési Osztály rendőrei is – tájékoztatót Alexandra Luca sajtószóvivő. (pálosy)

Presbiteri konferencia Mezőmadarason

A Maros-mezősegi Egyházmegye presbiteri konferenciájának a Mezőmadarasi Református Egyházközség adott helyet, ahol az egyházmegye minden gyülekezete képviseltette magát. Igét hirdetett Jakab István, az egyházmegye esperese. A konferencia résztvevőit dr. Kolombán Vilmos József, az Erdélyi Református Egyházkerület főjegyzője, Kovács Ilona polgármester, valamint Szabó Andor mezőmadarasi lelképásztor házigazdaként köszöntötte.

Mezey Sarolta

A főjegyző kiemelte, hogy egy ilyen konferencia mindig alkalom arra, hogy megoszthassák tapasztalataikat, megvitassák az aktuális kérdéseket, és közösen keressék azo-

kat a válaszokat, amelyek a református egyház előrehaladását szolgálják.

– Hiszem, hogy minden résztvevő fontos szerepet játszik ebben a folyamatban, és együtt hozhatunk olyan döntéseket, amelyek hozzájárulnak egyházunk életének és missziójának fejlődéséhez – mondta a püspökhelelyettes.

Szabó Andor helyi lelképásztor kifejtette, hogy közösségeinknek bölcsességre és iránymutatásra van szüksége, aminek fontosságát a konferencia résztvevői komolyan vették és veszik.

A konferencián jelen volt *Kovács Ilona*, Mezőmadarasi polgármestere is, aki hangsúlyozta, hogy a presbiteri közösség olyan értéket képvisel, ami meghatározó az egész közösség életében, s a konferencián megfogalmazott gondolatok és döntések az egész települést és régiót érintik.

A rendezvény előadója *dr. Farkas Tibor*, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem gödöllői campusának egyetemi docense volt, aki az erdélyi falukutató táborok tapasztalatait osztotta meg a hallgatósággal, ugyanis már a '90-es évek óta részt vesz ilyen jellegű táborokban. Az utóbbi időben minden második évben szerveznek falukutató táborot, gyakran erdélyi településeken, pl. Székelyvéckén, Zsobokon, Körösfőn vagy Csíkszenttamáson. A táborok lényege, hogy egyetemi oktatók, kutatók, gimnáziumi tanulók a magyarországi és erdélyi hallgatókkal együtt kérdőíves felmérést végeznek, interjúkat készítenek, és az eredményeket tanulmánykötet formájában jelentetik meg.

A kutatások eredménye azt mutatja, hogy jó közösség nélkül nincs sikeres fejlődés. Ez fordítva is igaz, fejletlen településen nagyon nehéz jó közösséget formálni. Erősebb kö-

zösségi élettel, a közösségen belüli megnövekedett bizalommal, a civil szervezetek felpezsdítésével jóval nagyobb az esély a fejlesztések megvalósítására. Ebben nagy szerepe lehet a közösségek lelki vezetőinek is. A kutatók szerint, ha a közösséget nem vonják be a tervezésbe és a végrehajtásba, a kezdeményezések el fognak halni, a megvalósítások el fognak tűnni, legyen az játszótér, ravatalozó vagy park.

A rendezvényen beszédet mondott *Gombos József*, az Egyházmegyei Presbiteri Szövetség elnöke, továbbá *Pályi József*, az Erdélyi Presbiteri Szövetség elnöke. Ezt követően tisztújító közgyűlésre került sor.

Az egyházközség kórusának éneke tette színessé a hangulatot. Végezetül a résztvevőket szeretetvendégségre hívták, ami jó alkalmat nyújtott a beszélgetésekre, a tapasztalatcserére.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1632. sz., 2024. május 18.

Látomások fekete-fehérben. Egy elfeledett életmű margójára

Portik Blénessy Ágota

Vass Tamás számomra – szakmai szempontból – az első szerellemnek számít, aminek gyümölcse most, több mint 10 év után ért be. Fiatal művészettörténészként nevével a mesterképzés ideje alatt találkoztam Banner Zoltánnak a 20. századi erdélyi művészetről szóló átfogó publikációjában, ahol a *Dobozaink* című grafikájának reprodukciója életreszólóan a retinámba égett. Ez indított el egy hosszas kutatási folyamatot, amely akkor a mesteri dolgozatomban öltött végleges formát, hogy majd egy évtized múltán egy nagyszabású kiállítás és katalógus apropóján kerüljön kiteljesedésre. Régi vágyam teljesült azzal, hogy február 16. és április 5. között a sepsiszentgyörgyi székhelyű Erdélyi Művészeti Központban megrendezésre került egy monografikus jellegű, a teljes életművet felölelő Vass Tamás-kiállítás, amelyet egy reprodukcióban bővelkedő katalógus is kísér. A dr. Salat Csaba műgyűjtővel közösen rendezett tárlat anyagát április 25. és május 15. között Marosvásárhelyen a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány kiállítóterében is bemutattuk, így a művész alkotásai húsz év után ismét hazatértek (az utolsó jelentősebb posztumusz kiállítá-

ásra 2004-ben került sor a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület szervezésében).

A művész neve szülővárosában nem ismeretlen, de emlékét leginkább csak a kortársak, barátok és közeli ismerősök, illetve egy nagyon szűk szakmai réteg őrzi, rövid munkásságát a művészettörténet igazságtalan módon, túl korán elfeledte – vagy talán meg sem ismerte kellőképpen.

Vass Tamás 1942. december 15-én született Marosvásárhelyen, id. Vass Tamás ezredes és Vass (született Szöllösi) Ilona első gyermekeként, húga Vass Annamária (Babi). Az apa munkahelyi áthelyezése miatt az elemi iskolát 1949–1956 között Székelyudvarhelyen végezte, később a család ismét visszaköltözött Marosvásárhelyre. Tanulmányait itt folytatta 1956–1962 között a Zenei és Képzőművészeti Líceumban, ahol mesterei Barabás István és Nagy Pál festőművészek voltak. Különösen ez utóbbi gyakorolt nagy hatást pályaválasztására és későbbi művészi munkásságára, akinek emlékére egy nagy méretű, vegyes technikájú grafikát is készített (In memoriam Nagy Pál, 1980). Felsőfokú tanulmányait 1963–1969 között a kolozsvári Ion Andreescu

(Folytatás a 6. oldalon)

Külvárosi vasárnap... Vass Tamás grafikája, 1977

Könyvek sorsa

Markó Béla

Gyerekkoromban a nyári vakációk egy részét nem olyan messze innen, Csíkszentimrével átellenben, a hegy túldalán, az erdővidéki Olaszteleken töltöttem a nagyszüleimnél. Nem felejthetem, hogy nagyanyám egyik nyáron elhozta nekem Orbán Balázstól

A Székelyföld leírását. Egyetlen példányban volt meg a faluban valakinél, féltett kincsként lapult egy láda mélyén, és valóságos konspiráció kellett hozzá, hogy én beleolvashassak. Ma is emlékszem az illatára, mert egy ilyen könyvnek nem szaga volt, hanem nehéz, reszegtető illata, és persze különös tapintása is. Kötelező olvasmányként

tette elem nagyanyám, és bár végigolvasni idém nem lehetett, izgatottan lapozgattam. Könnyű volt rájönni, hogy miért kellett titokban tartani ezt a könyvet. Tilos volt akkoriban a múlt, mert másféle jövőt sugallhatott volna, mint amilyent hivatalosan ígértek nekünk. Sokszor találkoztam aztán később is tiltott könyvekkel, ilyen volt például

George Orwelltől az 1984 vagy Curzio Malapartétól a *Kaputt*. Sokáig Dsida Jenő verseinek egy része is „index alatt volt”, ahogy akkoriban mondták. Még az *Utazások Erdélyben* című útikönyvet is elbocsáták a határon, ha megtalálták valakinél. Szerzőként magam is megtapasztaltam, hányféle tiltás lehetséges. Egyik verseskönyvemet a megjelenése után, 1984-ben – úgy látszik, mágikus évszám ez – vették ki a könyvesboltokból. Szintén akkoriban vonták vissza azt a tankönyvet, amelyet a huszadik századi magyar irodalomról írtam 1980-ban. Közben ugyanis nemkívánatos íróvá lett Romániában Illyés Gyula. Sok ilyen történet van 1989 előttről.

Érthető tehát, hogy maig érzékenyek vagyunk, ha valahol valakik beleszólnak a könyvek sorsába, mondjuk, bedarálják vagy fóliázzák őket. Mintha minket hallgattatnának el. Mert hát végső soron sohasem a könyvekről van szó, hanem az emberekről. Az írókról és olvasókról. Meg a kiadókról természetesen. Ha könyvet vásárolunk, nem papírt veszünk, nem betűt, hanem egy író gondolatait. Véleményét a múlttól, jelenről és jövőről. Egy ember reményeit és csalódásait. Vágyakozását a szeretetre. Ahogy már Ady Endre őszintén megmondta: „Szeretném, ha szeretnének”. Szeretném, ha olvasnátok. Szeretném, ha megérténé-

tek. Szeretném, ha adhatnék nektek valamennyit abból, aki vagyok.

Igen, kedves olvasók, nem a papirusztekercsek, nem az összefűzött lapok maradátságáról kell beszélnünk, vagy csak olyan értelemben, hogy az alexandriai könyvtárban a tűz vajon hány szenvedő, reménykedő, tőprengő ember gondolatait emésztette el, és egy mágneses vihar esetleg hogyan teheti tönkre az írók elektronikus üzenetét. A könyv csak eszköz. Igaz, hogy szép. Igaz, hogy öröm kézbe venni. Jó lenne mégis, ha ilyenkor, amikor ennyi magyar irodalomról írtam 1980-ban. Közben ugyanis nemkívánatos íróvá lett Romániában Illyés Gyula. Sok ilyen történet van 1989 előttről.

Allítólag a mű magáért beszél, és egy jó vershez, regényhez, esszéhez, még kevésbé egy tudományos munkához nem kell a szerző élettrajza. Rég volt, amikor ugyancsak Ady Endre azt írta: „Én voltam Úr, a Vers csak cifra szolga”. Szét tudom választani én is (Folytatás a 4. oldalon)

Foto: Incze András
www.inczeandras.com

Az olvasó-utánpótlás csíkszeredai lelkes csapata a könyvvásáron

Forrás: Csíkszeredai Könyvvásár honlapja. Fotó: Incze András

Ha a rádiós művészettörténész...

...könyvírásra is vállalkozhat. Amint *Szuszámi Zsuzsa*, a Marosvásárhelyi Rádió szerkesztője is tette. Nem is akárhogyan: tudományos igényű, vaskos kötet, a doktori disszertációját az olvasók elé táró hiánypótló könyvvel jelezte, nem csak az élő beszéd, az elszálló szó varázsában él, a művészeti jelenségek feltárására, közéleti jelenlétük írásos elemzésére is tud erőt, energiát, időt fordítani. Pedig a mozgalmas rádiós lét egymaga teljes embert kíván, ő pedig emellett egyetemi oktatói feladatokat is vállalt, sőt időnként tárlatnyitástól, moderátori ténykedéstől sem zárkozik el. És mégis... Igaz, vásárhelyi könyvbemutatójára csak a kiadvány megjelenése után mintegy évvel került sor, ezzel is jelezve, mennyire elfoglalt a szerző, jelentőségéből viszont mit sem veszített a kötet. A művészeti útkeresés változatai a romániai magyar időszaki sajtóban (1965–1975) igazán illő keretben került az érdeklődők elé, a Bernády Galéria falain ott voltak a vizsgált időszak egyik szókimondó, fiatal grafikusa, a korán elhunyt Vass Tamás korrajznak is tekinthető munkái. Az est oldott hangulatú eszmecserejében ezekre is nyilván történt hivatkozás. Szuszámi Zsuzsanna faggatása előtt azonban a

könyv megjelentetője, a kolozsvári Scientia Kiadó igazgatója, *Sorbán Angella* méltatta a szerzőt és munkáját, beszélt könyvműhelyük tudománytörténeti sorozatáról, a tudományos írást, kutatást ösztönző kiadói törekvéseikről.

De a tárgyalat téma és a szerzői indíttatás az utána következő csapongó beszélgetésben kerekedett ki, és fókuszált a tanulmányozott jelenségek csomópontjaira. Alulírott, aki a Szuszámiéhoz hasonló életpályát járt meg, személyes vonatkozásokkal is igyekezett színesíteni a társalgást, különös tekintettel a rádiós szerző *Kontraszt* című, nagy hallgatottságú heti irodalmi, művészeti műsorára. Szuszámi Zsuzsa a '90-es évek második felétől a Kolozsvári Rádióval vált e szakterület és alkotói létforma elkötelezettjévé, elsősorban az ottani művészeti életbe ásta be magát, Marosvásárhelyen hét éve teszi ugyanezt, figyelve mindarra, ami ilyen vonatkozásban a székelyföldi térségben történik. Az elméleti elmélyülés persze nehéz, ha valaki intenzíven dolgozik a médiában. De mint vallja: „Kettős lényem – a rádiós és a művészettörténész – úgy gondolom, tökéletesen megfér egymás mellett, mi több, kiegészítik egymást”.

Eddigi életét három város határozta meg döntő módon: Temesvár, ahol született és felnőtt, Kolozsvár, ahol az egyetemen az újságírás, majd a történelem, művészettörténet szakágban diplomázott, és vérbeli rádióssá vált, végül Marosvásárhely, a jelen történések városa. És ez a három fontos erdélyi kulturális központ az, ahol a könyvben taglalt művészeti útkeresés a legpregnansabban kirajzolódott. A korszakot, amit a szerző a doktori cím megszerzése során vizsgált, a kötet hátlapján olvasható beajánló ekképpen jellemzi: „1965-ben, az alkotói szabadság reményének kapujában valóban felszabadultabb évtized következett, amikor a romániai magyar képzőművészeti nyelv új elemekkel és új irányzatok szimbólumaival gazdagodott. 1965–1975 a művészetkritika és a művészi világnézetek alakulásának időszaka, folyóiratok, kulturális intézmények születésének a periódusa. Ez utóbbiak háttérrel és összetartó erőt biztosítottak a diktatúra éveiben a kultúra és a magyarság megőrzéséhez.” A tanulmány három folyóirat – az *Utunk*, a *Korunk* és az *Igaz Szó* akkori számaira alapozva tükrözi a művészet s a művészek sorsának alakulását és mindazt, ami ezzel

Szuszámi Zsuzsa kollégának, Ungvári Zrínyi Katának dedikál

összefüggött. Interjúk is kiegészítik a lapok tükrözte valóságot. Kántor Lajost, Banner Zoltánt, Gálfalvi Zsoltot és H. Szabó Gyulát szóvalalattatta meg a doktorandusz. A beszélgetés során kiderült, a kutatás folyamatában *A Hét*, az *Új Élet* és a megyei lapok is figyelmet érdemeltek volna, de az már túlzottan tág kutatási terület lett volna. A rádióstúdiók akkori hanganyaga pedig, amely ugyancsak bőven foglalkozott a művészettel és az alkotó egyéniségekkel, akkora arányban megsemmisült, hogy nem igazán alkalmas ilyen tudományos felmérésre.

A kötetet képválogatás zárja. A korszak képanyagából válogatott fekete-fehér reprodukciók sajnos az akkoriban megszokott gyatra minőséget idézik fel. De a korabeli művészeti irányulások dokumentálására alkalmasak.

Kiadói berkekben az ilyen kötetek fehér holló szerepet játszanak. Sorbán Angella elmondta a rendezvényen, hogy továbbra is serkenteni szeretnék a fiatal tudományos szakemberek kutatói, publikálási kedvét. Jó lenne, ha minél többen élnének az általuk is felkínált lehetőséggel.

N. M. K.

FöldLátó várszínpadon

„Ne mentsük meg, arra vannak elegenden, beszéljünk róla” – biztat *Vida Gábor* főszerkesztő a lap *Névjegyében*. A *Látó* idei 4-es számát a Földnek szentelte, és bemutatóját rendhagyó módon szabad téren, a marosvásárhelyi várudvar amfiteátrumának színpadán tartotta meg május 14-én. Sok szerzőt vonultat fel ez a folyóiratszám, bolygónk sorsa szinte mindannyiunkat izgat valamiképpen, és van is véleményünk erről vagy arról a jelenségről vele kapcsolatban. Vida szerint a *Látó* szerkesztői azért nyúltak a témához, mert nem értenek hozzá. Ezen nincs mit csodálkozni, megszokhattuk, hogy mindenki arról beszél nagy vehemenciával, amihez nem ért. A lapbemutató viszont a fenyegetettség dacára a derű jegyében zajlott. A szerkesztőség hangszere is játszó két tagja, *André Ferenc* és *Fischer Botond* zenével is színesítette a délutánt, noha, mint a lapban közölt közös versükben jelzik, „a föld alatt és a föld felett/ felhők gyűlnek a horizonton”. A lapbemutató idején ellenben ragyogott a nap, és jól szórakoztunk *Vida Gábor* keserű *Ökolevelén*. Ebben benne van a lapszám kvintesszenciája, de persze az író humorba ágya-

zott, darócos stílusjegyei is megteszik a magukét. Ízelítőként ide másoljuk írása első fejezetét.

„Édes néném, bő tíz éve annak már, hogy ismét falun lakom, de azt sem mondhatom, hogy itt is élek, mert abból, amit a mezőgazdasági tudásom lehetővé tesz, én sem bírok megélni. Van itt még sok magamhoz hasonló, akik nem, vagy mert keveset tudunk, vagy mert amire szükségünk van, azt ebből nem lehet. Akárhogy is van, ebben a dologban a mai világ környezeti problémáinak a summája benne foglaltatik. Egy ásóval és egy kapával senki nem tud annyi zöldséget természetesen, hogy az árból Hajdúszoboszlón nyaralhasson, ehhez még három kapa sem elég, ehhez már traktor kell, és szubvenció. A traktorhoz meg üzemanyag, a szubvencióhoz pedig politikai döntés. Ilyen egyszerű. Mikor a döntés megvan, kis szobában kis parasztnak, nagy szobában nagy parasztnak kitöltik az űrlapokat – a gazdák. Szoboszlón öregesen bugyog tovább a termálvíz.” (*Deleatur – Vida Gábor*)

A folytatást és a többi jó szöveget a lapban találják.

N.M.K.

Könyvek sorsa

(Folytatás a 3. oldalról)

a szerzőt és a művet természetesen. Mégsem hittem el soha, hogy nem úgy kell elképzelni a könyvet is, mint ahogy az istenhívők látják a világot. Van egy lenyűgözően sokszínű valóság, amelynek mi is részei vagyunk, és van egy teremtő, aki mindezt létrehozta. Van egy szépséges tündérmese, a János vitéz, és van egy költő, aki megteremtette ezt a tündérországot, hogy ily módon igazságot szolgáltasson a szenvedőknek. Petőfi-év volt a tavaly, és a megemlékezésekben a verssorok közt mindig felbukkant a költő, mintha a versek csupán közvetítőnek nekünk valami fontosabbat, egy zseniális fiatalember korán félbeszakadt életét. Mint ahogy szűkebb pátriánkban, a Székelyföldről származó nagy magyar íróink, Mikes Kelemen vagy Tamási Áron művei is valójában csak életpályájuk egy-egy gyöttrő dilemmáját közvetítik. Milyen érdekes, és milyen elkésztető is, hogy az erdélyi író legfőbb kérdése ezeltől háromszáz évvel szinte ugyanaz volt, mint ezeltől száz évvel, és mint ma is elég gyakran: hogyan lehet megtartani a szülőföldet legalább a könyvekben? Talán oka volt Tamási

Áronnak elmenni innen. Mégis kár, hogy elment. De a szülőföldjétől távol is arról írt folyamatosan, amit maga mögött hagyott. Akárcsak hajdanában a száműzött Mikes Kelemen. Igaza volt Kós Károlynak, aki a legnehezebb időkben itthon maradt, vagy Bánffy Miklósnak, aki hazajött. Hányféle könyv és hányféle ember! Mind mondani akarnak nekünk valamit. Azt akarják, hogy megértsük, mit miért tettek. Hogy olvassuk őket! Nincs boldogabb író, mint akitől éppen aláírást kér valaki a könyvébe.

Figyelni kell kortársainkra, és újra fel kell lapozni a régieket is. Szabadkától Csíkszeredáig, Sepsiszentgyörgytől Dunaszerdahelyig a magyar irodalom egy és oszthatatlan, de ugyanakkor választ kínál sajátos történelmi vagy politikai problémáinkra is. Van mit tanulni legkiválóbb írástudóinktól. Bárki bármit is mondjon, a könyv formája változhat, de írók és olvasók mindig lesznek. A mesterséges intelligencia könyvet is írhat persze, de ugyanbizony kit érdekel az a könyv, ha a mondatok mögött nincsen egy arc, egy élet, egy lélek.

Boldog lett volna Orbán Balázs is, azt hiszem, ha sejtette volna,

hogy hatkötetes munkáját majdan kéziszekéren hozzák fel az Alszegeből a Felszegebe. Kicsiszekéren, ahogy felénk mondják. De el is keseredne, ha látna, hogy amit ő több mint másfél évszázada gondolt, ma is gondolható, és amit már akkor is meg kellett volna szívlelni, ma sem akarja mindenki tudomásul venni. Íme:

„A természet adományainak ezen gondatlan elhanyagolása, a föld kincseinek ezen tekintetbe nem vétele okozza aztán, hogy Csíknak felszaporodott népessége otthonjában tevékenységi tért és foglalkozást nem kaphatván, munka után messze vidékekre elvándorol. Midőn a kaszálás, cseplés korszaka bekövetkezik, akkor Csík férfi népességének fele karavánokban vonul a megyékbe munkát keresni, mit, mivel nagyon jódolguak, szorgalmatosak, kapnak is. Ekként vándorolnak el messze vidékekre a nők kukoricza-kapálás- és aratás-kor, s kik nyugatnak tartanak, azok a munka végeztével vissza is térnek tűzhelyükhöz; de sokkal veszélyesebb a munkakeresőknek kelet felé való áramlata, mely mindig künnmaradókat, s mi több, – áldozatokat hagy maga után.

És ezen kifelé áramlata fajunknak annál veszélyesebb, mert a mily mérvben az fogyasztja fajunknak erőteljes férfiai s tépi le szépségeinek legszebb gyöngyeit, éppen oly mértékben visszarámlat támad amonnan ide, s ha a határszéli falukat ugy Csíknak mint Háromszéken és a Barczán behatóbb vizsgálatunk alá vesszük, mindenütt észlelhetjük ujabbkori betelepülések, észrevétlen beszivárgások általi nagyobbdását azon ellenséges elemnek, mely e hon egy részének elszakítását tűzte ki törekvése céljául. És ne higyük, hogy ezen elemnek lassu beszivárgása esetleges, hogy azokat a szabadabb lét, szabadabb mozoghatóság, jobb kormányzat stb. vonzák ide, nem, hanem az egy alattomosan, titokban működő propagandának műve, mely a másának elsajátítását tűzte ki feladatául, mely a polgárosodás romjaira akarja diadal-zászlóját kitűzni.

Ideje azért a székely kivándorlás és ezen beáramlás megakadályozására gondolni: mit leginkább a gyár- és ipar felvirágoztatása által lehet elérni, melyre kiválóan hivatossággal bír Csíknak tevékeny népessége, mert Csíkszék népe szép, erőteljes, szorgalmas és munkaszerető, s miként a székely általában tanulékony, éleseszű, élénk felfogású, szóval bír mindazon tulajdonokkal,

melyek mesterségek és iparüzésre szükségesek.”

Így van, kesereghetünk azon, hogy az akkori dilemmák máig nem szűntek meg, a népességfogyás ma is veszélyezteti a jövőnket. De van egy másfajta olvasata is annak, amit Orbán Balázs írt. Eltelt több mint másfél száz év, és még mindig itt vagyunk. Sőt, gyarapodtunk. Kulturális intézményekben, iskolákban, könyvekben is. Mi lehetne erősebb bizonyíték erre, mint egy ilyen könyvvásár, amelyre a Székelyföld krónikása nem is gondolhatott volna annak idején. Nem beszélve arról, hogy rá sem ismerne Csíkszeredára, amelyről eléggé szomorú képet festett egykor.

Bajban voltunk, és talán bajban vagyunk még. De tessék ránézni erre a vidékre, tettünk is közben valamit azért, hogy elműljék a baj. Ez a város most néhány napig éppen a könyves magyar világ közepe. Itt van a könyveivel Magyarország, Felvidék, Délvidék, itt van Budapest, Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely és így tovább. A határon pedig senki sem veheti el tőlünk az erdélyi útikönyvet. Jó vásárt, jó olvasást kívánok mindenkinek!

(Elhangzott 2024. május 9-én a Csíkszeredai Könyvvásár megnyitóján.)

Géza kék az ég Az Ariadne XXVIII. forgatagában

Nagy Miklós Kund

A címbe emelt nyelvi lelemény, a mondat, amely visszafele olvasva is ugyanaz, textilműként is leképezhető. A marosvásárhelyi Art Nouveau Galéria bejárata közelében a plafonról csüngő lenge tértextil, a Géza kék az ég első pillantásra tudatosítja, innen is, onnan is egyaránt szemlélhető és értelmezhető. A belépő aztán hamar rájön, a palindromeffektus a tárlat egészére is vonatkozatható: a kiállítótér bármely oldaláról kezdi a látnivaló feltérképezését, itt is, ott is impo-

Géza kék az ég... Orbán Anna Mária In memoriam B.G. című alkotása

zans alkotások, látványban, dekorativitásban, gondolatban, érzelmekben gazdag munkák ragadják meg a figyelmét. Nyilván nem egyforma intenzitással, egyes művek előtt biztos hosszabban időzünk, de a kevésbé markáns textíliák sem süllyednek az elvárt szint alá. Az 1996-ban útjára indított vásárhelyi Ariadne, a műfaj dinamizmusát, megújuló képességét, inventív vetületeit felmutató országos rendezvény huszonnyolcadszor is igazolja, kétségtelenül kiérdemli a szakma és a közönség figyelmét, elismerését. Közel nyolcvan kiállító több mint száz alkotása érkezelt, merre tart, mi izgatja Bukarest, Arad, Bihar, Hargita, Hunyad, Iași, Kolozs, Kovászna, Maros, Nagybánya, Nagyvárad, Suceava, Szatmár, Temes megye textilművé-

zeti közösségét, illetve melyek azok a témák, irányzatok, anyagok, technikák, időszzerű kihívások, amelyek egyéni ihletet adnak, és hosszas, kitartó alkotómunkára ösztönzik őket. A jegyzetkezdés jegyében folytatva az értékelést, idén elsőként a játékoságot emelem ki. Ez mindenképpen üdítőleg hat a tárlatlátogatókra. Mindig jó szembesülni azzal, hogy a mai válságos, tragikusan elembertelenedett világban képesek vagyunk homo ludensként is élni, érezni, megnyilvánulni. És hogy ez így van, az bizonyára azzal is magyarázható, hogy a kiállítók szinte egytől egyig nők, kortól, beállítottságtól függetlenül olyan lányok, asszonyok, akiknek alkotói univerzumát az életöröm, a szépség, a megújuló készség, a nehézségeket, kilátástalanságot, melankóliát legyűrni képes optimizmus határozza meg, vagy legalábbis ezeket szeretnék megerősíteni a nézőkben műveikkel. Színesen, ötletesen, a hagyományokat a folytonos változásokhoz igazodó maiságunkkal ötvözve. Idén mintha a kiállítás tarka koloritját a kék uralná, több textilmunkát a tavaszi égbolt és a fény, a ragyogás inspirált. De a természet teljes színompájája, az évszakok váltakozása is jelen van a szalon palettáján. A kifinomult, jó ízlést nem nyomja el a hivalkodó, harsogó vásáriság, amellyel sajnos oly gyakran és sokfelé kell találkozunk magunk körül. Ez annak is köszönhető, hogy a művésznők nagy hányada a tradíció, a népművé-

szet tiszta forrásából igyekszik meríteni. Számos művön valósul meg a múlt és jelen szerves egybefonódása, a mítosz és valóság egyedi ötvözete, az ősi és mai jelképek együttes kivetülése. A kísérletezés talán nem olyan nyilvánvaló, mint más években, kevés a méreteiben is rendhagyó installáció, a számítógépes, digitális technika részaránya is eléggé elenyésző, nem kísért a mesterséges intelligencia. A textílesek körében máskor oly népszerű zászlók hiányoznak, a divatkreációk jelenléte is bizonytalanságra vall. És még sincs hiányérzetünk. Szinte mindenből kapunk valamit, ami az előbbieik hiányában is kárpótol. A sok tetszetős, tartalmas kollázs, egypár mives, nagyívű kárpit, a vegyes anyaghasználatú és technikájú munkák, a

Felülírott jellem... Kozma Rozália kárpítja

A megnyitó szereplőinek egy része az Art Nouveau Galériában (balról): Sajgó Ilona, Hunyadi Mária, Nagy Dalma, N.M.K. és Cora Fodor művészettörténész

megnyerő minitextilek, a szellemes megoldású objektumok, a merész képzettársítások játékonan dústítják a látványkínálatot és a kiállítás eszmei, hangulati töltetét. Mindennek különleges nyomatékot ad néhány egzotikumból fakadó kuriózum és a régmúltba ágyazott különlegesség. Van, akit az kápráztat el, ahogy az édesanyák, nagyanyák, dédanyák viseletéből, kelengyjéből születik új, mai textilművészeti remek, mást az, ahogy indiai fríz, afrikai mese, kopt kereszt, legendabeli unikornis honosodik 21. századi textíliává, vagy ahogy a 150 millió éves ősköveket, a tudósok által újraálmódott Archeoteryx vált ámulatba ejtő alkotói leleménnyel és tudással illúzióeltető minitextil objektúrává. Nem beszélve az ókori római pikkelypáncél rendkívüli páros együttműködést igénylő másolatáról, amelynek mintegy harminc kilogrammját közel ötezer rézlapocska és más hozzávalók súlya teszi ki. Az utóbbinak tényleg múzeumban a helye.

Aligha van az Ariadnának tájainkon párja. Azért sem, mert a 28 évvel ezelőtti kezdeményező, Nagy Dalma textilművész és lelkes segítőitársai, kollégái napjainkra sem adtak fel semmit lendületükből, igényességükből és elhivatottságukból, és sikerült elérniük, hogy menet közben újabb művészemzedékek csatlakozzanak hozzájuk. Ma már olyan kiállítók is vannak, akik az Ariadne indulásakor még meg sem születtek. Talán kissé túlzás, de megkockáztatható: ez is oda csatolható a kréai királylány csodáihoz.

Kolumbán Kántor Zita - Kolumbán Kántor Árpád: Római pikkelypáncél - másolat

Tudoran Klára: Miss Mandolin

Szundizó tűzhányó

Böloni Domokos

Az ántivilágban hosszan sorolhattam a do-kinak, hogy mitől is jön rám néha (nem is csak néha, hanem igen gyakran): az idegesség. Kismillió oka lehet. A világgazdaság válsága, a nemzetközi helyzet, a fegyverkezési hajszák, a rakéták. Aztán az, hogy az írógépe- men nem működik az 'e' betű billentyűje. Vagy hogy valamelyik csemetém mostanság mindig bezúg matekból. Vagy akármiből. Hogy kipurcant a biztosíték, nincs villany, valami hézag van a hálózattal, a kiküldött szerelő még inkább tönkretette; kiiktatta a dolgozószobát, és most gyertyánál írok. Ráadásul a mester az utolsó csütörtöri cseppig megitta az apósomtól kapott két üveg kükül- lőmentit. Sőt az utolsó százasomtól is meg- szabadított.

Akkoriban az orvos megértő volt, elismerően bólogatott. Hát igen, így megy ez. Neki viszont ott a foga. Fogbélgyulladás. Ki kell iktatni az ideget, képzeljem, mivel jár az.

Viszont próbáljam meg az 'e' betű nélküli írást, javasolta szelíden.

Megpróbáltam, nem megy, szóltam béke- tűrően; elvégre orvosnál vagyok.

De hát a kitartás végül is megtermi gyü- mölcset, vigasztalt.

Dehogy termi, doktor úr. A kitartás nem terem semmit.

Hogy mondja?, nézett megrökönyödve. Úgy, hogy nem lehet kihagyni az 'e' betűt az ábécéből. Elismerem viszont, hogy a fogbél- gyulladás is roppant kellemetlen. Mi több, egyszer nekem is két másik fogamat trafálták el, és csak harmadjára kunkorították ki a szu- vasból a renitens ideget.

Hát, valóban, bölintott részvétellel az orvos, s az alsó állkapcsát tapogatta óvatosan.

Doktor úr, én a múltkoriban másfél órát ve-

szekedtem egy nővel, s csak mikor pofon vá- gott, döbentem rá, hogy nem is a feleségem.

Valóban, mondta az orvos. Ez is előfordul. Summa summárum (mert ide is kellett szá- zas), a vizsgálat arról győzött meg: kár a ben- zínért, a gyógyítói berkeket is elérte a válság. (Pedig milyen jól fogott volna a fizetett be- tegszabadság.)

Hány éve is lehetett mindez? Már nosztal- giázni sem merek.

Jóságos isten, ennyi idő alatt járta meg népével Mózes a pusztát!...

Közben, ha jól megszámítom, egyfolytá- ban kissé ideges voltam.

Mindentől felment a pumpa. Ha nem ment volna ki divatból a lázmérő, ma is negyven fokos volnék.

Hozzátartozik a valóhoz, hogy számos le- hetőség kínálkozott az idegesség csillapítá- sára.

Például hazalátogathattam. Őszidőben, szüretkor, a szőlőprés körül kítőnő hangulat, kedves rokonság, finom tudatmódosítók, kisüsti, óbor, lány kenyér, vereshagyma, ru- camáj, libamáj. Alma, körte, szőlő. Esetleg: szarvasbögés!... Bögés mindenképpen, pergő népi muzsika, végül sírva vigadós nóták, pompás elmúlás. Ha meghalok, borpincébe temesettek!...

A tudomány is milyen távlatokkal kecse- getett. Totál szolgáltatás minden szinten. Gombaként nőnek ki a technikai fejlődés ta- lajából az ultramodern ideggyárak. A kötel- ideg-termelés sosem látott méreteket ölt, minden rekordot túlszárnyal. Vasidegek, acélidegek, majd (mivel a svédacél igen drága) a műanyag idegvidia tömegtermelése. A tranzistorizált idegegységek, aztán a komplett tranzistorizált idegrendszer, a lé- zerperspektíva, a sugárideg kifejlesztése minden gondunkat megoldja! Ugye, ott a lé-

zeresbészet, az idegplasztika, idegkozme- tika, egészen a komplett agycseréig, ezek mind-mind a szolgáltatások szférájába tar- toznak!...

Azt vizionáltam, hogy szép reményű ma- radváim, egytől kettőtől-háromig legalább: ideglézereszek vagy lézeridegesszek lesznek. Mi több: atompeszchiáterek. Atombunkeroló- gusok. A lézerideg-élettan doktorai.

Magam is havonta, kéthavonta váltok idegrendszert, kacifántos hangulataim sze- rint!...

Eheu, fugaces!, sóhajtja valaki a bokorból. Ejnye, Horáciusz bácsi, itt guggolsz, ne izélj már. Hadd fusson, szaladjon, rohanjon az a betyár idő!...

Vörösmarty Misi bátyó legyint: sárkány- fogvetemény. (Nem veszem magamra.)

Mikor ezeket írom, éppen nem férhetek hozzá bérelt postaládámhoz, mert a rendszer fölszólított, hogy frissítsem fel a személyi adataimat, de hát a magamfajta pálmakövélet már nem képes hozzáértéssel kezelni az ilyen műveleteket. Anyanyelvemen értekezünk, de idegenebb, mint a szanszkrit. Külön-külön minden szavát értem, de hogy mit akar, arról írjon disszertációt a herköpáter. A jelszót is elfelejtettem. Próbálkoztam egy régebbivel, megadok egy címet s egy telefonszámot, azt sem fogadja el. Akkor egy másik címet és másik számot, mindenik az enyém volt, ko- rábban egy másik címen éltünk, most meg ezen. S a telefonszámok: egyik a vonalásé, másik a mobilé.

Addig-addig próbálkoztam-cselezgetek, míg a rendszer végképp gyanút fog, és beso- rol a marcona hackerek közé.

Mire gyermekeim segítségét kérve kiiga- zítjuk az adatokat, s a jelszó is megtalálódik, már meg vagyok bélyegezve. Bilincsből a személyiségem.

Nem oda Buda. Nyugalom!... Idő kell, míg mindent kikurkász a big masina. Várjak hát türelmesen. Minden kapkodás, hebehurgya bizgebuzga, billentyűnyomorgatás, csitli- csatli csatlakozás csak megerősíti a még nem eléggé határozott okos intelligencia alapos gyanúját a személyemet illetően.

Ha ez a mesterséges értelem ismerné a tet- tetés, szimulálás természetét, sőt: művészetét, bizti, hogy monitorizálna alakításomat, és százas, hogy markát pókve törölne a listájá- ról.

De nem sejtethi, mert effélére még nem ta- nítják, hogy én mint alulírott: voltaképpen egy böszlen szundizó tűzhányó vagyok.

Egyelőre még tetszés szerint kószálhatok az információs szupersztráda mellékfolyo- sóin. Míg csak el nem gázol valami örült sür- gösségi applikáció.

Magányos imposztorként a virtualitás aszalódó gyümölcseit kóstolgatom; úgy te- szek, mintha teljes jogú tagja volnék annak a társadalomnak, amelyben senki sem téved, senki sem felejt, mindent pontosan betart, megold, kezel; cserébe pedig ölébe hull a kozmikus világháló édenjének teljes kínálata. Báván várakozó, belül sunyin forrongó vul- kán: reméli, nem kell kitörnie; mert végül talán minden lenyugszik, az ellentétek össze- ölelkeznek, az alvó láva fölött levendulaillat muzsikál a végtelen fényben.

Tűzszünetet tart a világegyetem.

Jaj, hátha mégsem vagyok egészen robot. Hanem hús-vér halandó. Személy, nem csu- pán egyed. Aki kommunikál, mert magányos; mint minden röpködő kérészlélek.

Kedveli a képzeltést. A gyógyítási ábrán- dokat. És hát makacsul, sőt balgán: tartósan hiszi az emberiséget.

Mindenen túl pedig derűsen, bár némi szo- rongással, trillázva fütyül a saját, előregedett jövődjére.

Látomások fekete-fehérben. Egy elfeledett életmű margójára

(Folytatás a 3. oldalról)

Képzőművészeti Intézet grafika szakán végezte Feszt László irányítá- sával, akinek a különböző grafikai technikák és sokszorosított eljárások akadémiai szintű elsajátítása kö- szönhető.

Vass Tamás tehetsége már a fő- iskolai évek alatt kitűnt. Elsőéves korától a *Napsugár* gyermeklap külső grafikai munkatársa, később, 1972–1987 között az *Új Élet* és az *Igaz Szó*, majd a *Vatra* és sepsi- szentgyörgyi *Megyei Tükör* lapok, 1982–1987 között pedig a *Krite- rion*, a *Dacia*, illetve az *Ifjúsági Könyvkiadó* külső grafikai munka- társa volt. Különleges rajzkész- ségét és jellegzetes művészi látásmódját minden megyei vagy országos tárlat beszámolójában ki- emelték – amelyről az elnyert díjak is tanúskodnak –, ám az átütő siker, elismerés ennek ellenére el- maradt. Nagy lépésnek számított viszont, hogy 1985-ben a korábban szüleivel élő művész főtéri műte- remlakást kapott (az Amerikába emigrált Tamás Anna díszlet- és jelmeztervező által használt ingat- lant „örökölte meg”). Itt a tágas tér a dolgozószoba és konyha mellett már egy sötétszoba kialakítását is lehetővé tette, amely nagymérték- ben megkönnyítette a továbbiak- ban a levonatokhoz szükséges fényképezési tevékenységét. Saj- nálatos módon csak rövid ideig él- vezhette a saját műterem kényelmét és előnyeit, hisz 1988 márciusában egy banális, éppen a műteremben bekövetkezett baleset okozta halálát. Vass Tamás alkotói pályája így idejekorán kettébe tört, éppen akkor, amikor egy lendüle- tes felfelé ívelés vette kezdetét, ami végre kizozdította a magány és a meg nem értettség szűke- tetlenségéből. Éppen a halála előtti évben sikerült végre egy nagyobb, átfogó egyéni kiállítást rendezni

Marosvásárhelyen a Képzőművé- szek Országos Szövetségének kiál- lítótermében, illetve a Kolozsvári Állami Magyar Színház előcsarno- kában, amely tíz év alkotói munka- kasságát mutatta be.

A 45 évesen távozó grafikus két

legkiemelkedőbb munkái azonban főként rézmetszetek.

Tematikai szempontból az életmű leginkább két, egymást ki- egészítő pólus mentén értelmez- hető. Egyrészt a vallomásos, nagyon szubjektív és kegyetlenül

ság kérdését problematizálják, vagy a háborúk borzalmait jelenítik meg – és mindezt olyan technikai bra- vúrval, amelynek köszönhetően a kritika már akkor felfigyelt alkotá- saira (akár Murádin Jenő, Banner Zoltán, Kántor Lajos vagy Gábor

lésre törekszem... Néha elfog egy gyengeség, elkezdek tájképet fes- teni vagy rajzolni, de a sok monda- nivaló nem hagy nyugton. Így született meg az egyszerűnek induló *Vasárnap a külvárosban* c. mun- kám is. Amit az én utcámról rajzo- lok, az legyen érvényes bárhol a világban. (...) Feszt László tanárom ösztönzött arra, hogy grafikai meg- oldásokban is nemzetközi, korszerű igények szintjére törekedjem. A lé- nyeg: nem csak környezetemnek, az emberiségnek van mondanivalóm. (Koch Mária: *Egytetemes eszmei közlésre törekszem*. In: *Vörös Zászló, Az alkotó műhelyében*, 1979/259. 4.)

Erről győződhetek meg a maro- vásárhelyi látogatók is a Bernády Ház mindkét szintjén berendezett, 62 grafikát és 23 lemezt felsorakoz- tató kiállításon. A tárlat anyagát dr. Salat Csaba gyűjtötte össze (21 ma- gángyűjteményből és két intéz- menyentől), és fáradtságos munkájának köszönhetően első al- kalmal szerepelt ennyi Vass Tamás-alkotás egyetlen kiállítás ke- retében. A válogatás másik érdeme, hogy – sokszorosított grafikáról be- szélve – néhány kivételtől elte- kintve csak az eredeti (a művész által készített, és nem utólagos) le- vonatokat mutatja be, illetve, egé- szen rendhagyó módon, a Vártemplomi Református Egyház- község tulajdonában levő dúcok (réz- és cinklemezek) egy része is helyet kap a tárlaton.

Reméljük, hogy a két helyszínen megrendezett kiállítás és a vele járó katalógus hozzájárul majd ahhoz, hogy Vass Tamás neve nemcsak szülővárosában, de határokon innen és túl ismertebbé váljon, életműve pedig méltó helyre kerüljön az er- délyi és magyar 20. századi grafika- ban.

Marosvásárhely,
2024. május 15.

Telt ház dr. Salat Csaba kurátor zárónapi tárlatvezetésén

Fotó: Bélfenyéri Gábor

évtized alatt egy olyan gazdag és változatos életművet hagyott hátra, ami mindenképp kiemelkedőnek számít az erdélyi és magyar grafika- ban. Bár számszerűleg nyilván li- mitált alkotói munkásságról beszélünk, annak technikai, műfaji és tematikai sokszínűsége, illetve gondolati mélysége és a kivitelezés minősége lenyűgöző. Vass Tamás készített linómetszetet, litográfiát, színes nyomokat, aquatintát és különböző vegyes technikájú, folt- maratos lapokat, ceruza- és tusraj- zokat, gouache-t stb.,

őszinte önéletrajzi vonatkozású munkák dominálnak: önarcképek, családtagok és barátok portréi, a szülői ház és környékének ábrázolá- sa, viharos párkapcsolatainak és önmegszűnt életmódjának vizuális lenyomatai olyan egyedi megfogal- mazásban, ami igazán jellegzetes, sajátos hangot ad az életműnek.

Másrészt, pontosan e nagyon személyes vonatkozású képekkel ellentétben, munkái éppen az egye- tetemes emberi lét kérdéseit boncol- gatják, az egyén és a hatalom viszonyát, az individuum és szabad-

Dénes, Simon Endre, Marosi Ildikó stb. méltatásaira gondolunk). Bár e sokalakos drámai kompozíciók a múlt rendszer cseppét sem burkolt kritikáiként értelmezhetők (éppen ezért a korabeli tárlatokról gyakran ki is zsúrizták ezeket), aktualitásuk így, negyven-ötven év távlatából is megdöbbentő. Témáinak egyete- mességéről így vallott maga a mű- vész egy 1979-es, Koch Mária által készített interjúban: Én nem akarok olyan grafikát művelni, ami csak nálunk vagy csupán máshol mond valamit. Az egytetemes eszmei köz-

Másképp is megismerni Európát

Nagyszerű kezdeményezés révén biztosítanak lehetőséget Maros megyei hatodik osztályos tanulóknak, hogy nem szokványos módon megszeressék a földrajzt. A játékos vetélkedőt megpróbálják hivatalossá tenni. Antal Ilka tanárnő azzal a céllal indított tavaly egy európai földrajzismereti versenyt, hogy a diákokkal megszerettesse a tantárgyat.

Glígor Róbert László

A nyáradszeredai Deák Farkas Általános Iskola tanárának ugyanis az a tapasztalata, hogy egy tantárgyversenyre akkora mennyiségű lexikális tudást kérnek, hogy egy átlagos képességű diák már egy megyei szintű vetélkedőn nem tud sikerélményt szerezni. Ezért olyan vetélkedő kidolgozását kezdte el, ahol csupán a földrajzórán átvett tananyag ismeretét mérik fel, és nem azt, ami csak többletvedékenységekkel sajátható el. Így szervezte meg első alkalommal a tavaly tavasszal az EurOpen nevű, a 6. osztályosoknak szóló földrajzi vetélkedőt, amelyet Európa napjára, május 9-ére tűzött ki, hiszen a verseny az európai kontinens földrajza mellett annak kultúráját, szépségeit, értékeit is ki szeretné emelni. Így múlt héten már második alkalommal került sor a nem szokványos tantárgyvetélkedőre.

A verseny négyfős csapatok számára van meghirdetve, családias hangulatban zajlik, mintha a diákok a barátaikkal együtt játszanának, és egyáltalán nem érzik azt a súlyt, hogy nekik teljesíteni kellene. Az első fordulóban a csapatoknak egy feladatlapot kell megoldaniuk, ehhez egy kevés térképismereten túl nem kimondottan földrajzi, hanem általános műveltségi ismeretekre van szükség. A második fordulóban a csapatoknak öt percen belül európai országot kell bemutatniuk az általuk választott módszerrel, plakáton vagy vetített előadással; a diákok nagyon szeretnek beöltözni is, és így előadni. A bemutatandó országnak

pedig nem kell feltétlenül uniós államnak lennie, mert itt nem politikai, hanem kulturális információkat kell birtokolniuk a diákoknak.

Idén Maros megyéből tíz csapat nevezett be, Marosvásárhelyről a Bolyai Farkas Elméleti Líceumból, a Dr. Bernády György Általános Iskolából, a George Coșbuc Általános Iskolából, míg vidékről Panitból, Havadról, Csíkfalváról, Körtvélyfajáról, az erdőszentgyörgyi Szent György Technológiai Líceumból érkeztek diákok, és természetesen a rendező iskola is képviseltette magát. Idén már megyeközi lett a vetélkedő, ugyanis Kolozs megyeiek, a tordai Jósika Miklós Elméleti Líceum hatodikosai is beneveztek.

A vetélkedő bemutatóin igazi európai hangulatot varázsoltak a görög istenek, római katonák, a finn Mikulás, a spanyol flamenco táncosok, monacói hercegek, ír polgárok, német autógyártók, sőt a résztvevők meg is kóstolhattak gasztronómiai különlegességeket, behallgathattak különböző népek zenéibe, kisfilmet nézhetek a turisztikai látványosságokról. A csapatok remekül teljesítettek, felszabadultan tapsoltak egymásnak, és játszottak a verseny végén. Összességében elmondható, hogy méltó megünneplése volt az Európa-napnak.

A vetélkedő abszolút győztesei a tordaiak voltak, akik mindenkit elvarázsolva Finnországot mutat-

ták be az államelnök és az autóversenyző Kimi Raikkönen vagy épp a Mikulás révén, a második helyet az erdőszentgyörgyi diákok szerezték meg, akik az Olümposz hegyéről leszálló görög istenek képében mutatták be Hellászt és a mai Görögországot, és nemcsak előadást tartottak, de görög salátát is kóstoltattak a többiekkel. A zsűri nemcsak az ötletességet díjazta, hanem a választékos előadásmódot, a földrajzi kifejezések pontos használatát is figyelembe vette, így harmadik helyen a csíkfalviak végeztek, akik olyan igényes bemutatót tartottak, amit a szaktanárok is szívesen átvették volna használatra, és amit egyes pedagógusok szerint akár a tizenkettedikesek is megirigyelhetnének.

Amikor Antal Ilka tavaly szervezni kezdte a versenyt, az iskola vezetősége teljesen melléállt, a kollégái is sokat segítenek a szervezésben, így idén is mindenükre számíthatott. A tavalyi vetélkedőn tizenhat csapat vett részt a megyéből, és utána a tanárnő napokig kapta a pozitív visszajelzéseket a diákoktól, szülőktől, de a szaktanár kollégáktól is számos elismerés érkezett, és arra biztatták, hogy idén is szervezze meg. Mivel igény van rá, és az érdeklődés már túllépte a megye határát, a nyáradszeredai pedagógus azt tervezi, hogy őszől elkezdi azon dolgozni, hogy a vetélkedőt hivatalossá, s az megjelenjen akár regionális szinten is a tantárgyvetélkedők naptárában.

Számos ötletes, hangulatos, játékos bemutatónak örülhetett a zsűri. Fotó: Domahidi Ferenc

Romániába látogatott az Európai Bizottság mezőgazdasági biztosa

Május 13–14-én Romániába látogatott az Európai Bizottság mezőgazdasági biztosa, Janusz Wojciechowski, és hétfőn találkozott Florin-Ionuț Barbu mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszterrel. A találkozón jelen volt többek között Violeta Mușat államtitkár, Adrian Pinteza főtitkár, Mihai Puținei, a Vidékfejlesztési Főigazgatóság vezérigazgatója és a minisztérium több igazgatóságának vezetői. Az európai biztos delegációjának tagjai voltak még Andreas Schneider kabinetfőnök, Mara Roman, az EB romániai képviselőtének ideiglenes vezetője, más európai bizottsági tagok.

Három fontos téma szerepelt a tárgyalásokon: az egyik az orosz–ukrán háború okozta kártérítés összegének növelése, illetve folyósítása, valamint az uniós mezőgazdasági támogatások keretösszegének növelése és a neonicotinoidok (rovarirtó szerek) használatára vonatkozó tiltástól való eltekintés.

Janusz Wojciechowski kiemelte, hogy az utóbbi évtizedben Románia jelentős mezőgazdasági termelő, beszállító lett az EU piacán, a gazdák egyre több és jobb minőségű termékkel látják el a tagállamokat és más országokat. Sokan tértek át a fenntartható mezőgazdálkodásra, így hosszú távon meghatározó tényezői lehetnek a régióban és az uniós többi tagországaiban egyaránt, ezzel jelentősen hozzájárulva a világ élelmiszerbiztonságának az erősítéséhez.

Florin-Ionuț Barbu miniszter a találkozón többek között felvetette az állományzaporításhoz szükséges haszonállatok vásárlására vonatkozó jogszabály (az

EU 2115/2021-es jogszabályának 73. cikkelye) módosítását, hiszen ezáltal jelentősen fejleszthető a gazdaságok, illetve növelhető az állati eredetű termékek (tej, hús) mennyisége és minősége. A neonicotinoidok használatára vonatkozóan azt szeretnék, ha az EU 783, 784 és 785/2018-as szabályát módosítanák, konkrétan úgy, hogy régióként a talaj minőségéhez igazítva tavasszal vetéskor az adott vetőmag szerint használhassák a neonicotinoid növényvédő szereket, amelyeket nem lehet kicserélni másra. Ez ügyben a legközelebbi mezőgazdasági minisztertanácsi ülésen Románia konkrét módosítással áll majd elő – mondta a miniszter, majd hozzátette, hogy a közös agrárpolitikán (PAC) belül a támogatási rendszert igazítani kellene a tagországok gazdáinak igényeihez, továbbá csökkenteni kell a bürokráciát és a feltételrendszert, hogy minél könnyebben lehessen hívni a támogatásokat. Hangsúlyozta azt is, hogy szükség lenne egy könnyített eljárásra, amin keresztül mind a szomszédunkban dúló háború, mind az extrém időjárás miatt károsult gazdákat minél előbb kifizessék. Kiemelte, hogy az EU tagállamain belül a gazdák egyforma bánásmódban, támogatásban kellene részesüljenek, mivel a direkt támogatások életbevágóan fontosak azért, hogy garantálják a gazdák jövedelmét, működőképességét, amivel a maguk a módjáról hozzájárulhatnak az élelmiszerbiztonság fenntartásához. A jövőben a közös agrárpolitikai paktum alapján olyan költségvetést kell elfogadni, amivel egyformán biztosítják a direkt támogatásokat minden EU-tagállam gazdáinak – áll a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium tájékoztatójában. (vajda)

Marosvásárhelyen nőtt az egy főre jutó fejlesztési jövedelem

2016-hoz viszonyítva, amikor Marosvásárhelyen egy lakosra mindössze 81 lej városi fejlesztési jövedelem jutott, 2023-ban, Soós Zoltán vezetése alatt, az uniós pályázatokon elnyert 382 millió lejből közel 247 milliót sikerült lehívni az önkormányzatnak, azaz minden marosvásárhelyi lakosra fejéknként 2.125 lejnyi uniós fejlesztés jutott. Ez abszolút rekordot jelent. Kovács Mihály Levente, az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének elnöke hangsúlyozta: „Hazudnak azok, akik azt állítják, hogy Soós Zoltán és csapata nem tud élni az európai uniós pályázatok lehívásának lehetőségével. A 2016-ban hivatalban lévő, most visszatérni készülő társaság nem tud eredményeket felmutatni, így Soós Zoltán és csapata eredményeit kérdőjelezi meg. A számok viszont magukért beszélnek. Ebbe az irányba kell haladni a továbbiakban is azért, hogy Marosvásárhely a fejlődés útján maradjon!”

Ezért kell június 9-én a fejlődésre, azaz Soós Zoltánra és az RMDSZ jelöltjeire szavazni mind az önkormányzati, mind az európai parlamenti választásokon. Tartsuk szem előtt azt, hogy mennyire fontosak az uniós finanszírozások és a képviselet.

119 millió euró jutott április végén a hazai mezőgazdaságba

Április 22. és 30. között 119 millió euró jutott a gazdáknak az európai mezőgazdasági és vidékfejlesztési alaphoz, ami mintegy 594,66 millió lej. A pénzt a gazdák mezőgazdasági és vidékfejlesztési beruházásokra, illetve a környezetkímélő és klímavédelmi intézkedésekre fordíthatták.

Az említett összegből 17,48 millió euró, azaz 87,39 millió lej önrészként, az országos költségvetésből állta a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium. 112,7 millió euróból az elköltött és utófinanszírozású beruházási projektek kiadását fedezték, az összegeket a beruházásokat ellenőrző hatóságok ellenőrzése után utalhatják át.

Az említett időszakban a Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökség (APIA) keresztül 22.385.664,48 lejt, vagyis 4.502.734,59 eurót juttattak a gazdákhhoz, a következőképpen: 15.953.574,27 lejt (3.207.715,75 euró) a 2023-as kampány második részletként a mezőgazdasági garanciaalapból, 831.831,63 lejt (168.063,77 euró) az európai vidékfejlesztési alaphoz, 4.660.460,95 lejt (937.058,60 euró) az országos költségvetésből. Ezenkívül 496.772,16 lejt (100.378,29 euró) fizettek borászati beruházásokra, további 443.025,47 lejt (89.518,18 euró) szőlősök felújítására, átalakítására költhetnek a borosgazdák.

Pontosítás

a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

június 5-ére villanszerelőknek meghirdetett versenyvizsgájával kapcsolatosan:

Változnak a részvételi feltételek, ezekről részletes tájékoztató olvasható a reptér honlapján, a

www.aeropotultransilvania.ro/category/cariera címszó alatt. Érdeklődni lehet a 0265-328-888-as telefonszámon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

VÁLLALUNK tetőkészítést, szobafestést, vas munkát, kerítéskészítést, szigetelést. Csapatunk garanciát vállal. Tel. 0742-344-119. (22960-I)

LAKÁS

FIATAL házaspár 40.000 euróig lakást vásárolna Marosvásárhely területén. Minden ajánlat érdekel. Tel. 0747-422-196. (p.-l)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást, hidroizolációt kartonból, garázstető-készítést, vas munkát stb. Tel. 0747-508-707, Mihály. (22915-I)

KÉSZÍTÜNK háztetőt, vállalunk szigetelést, kerítésjavítást, tetőjavítást, meszelést, kisebb javításokat és más munkát is. Tel. 0754-476-154, Attila. (22958-I)

HÁZTETŐT készitünk cserépből vagy lemezéből, szigetelünk kartonnal, poliészterrel, meszelünk, benti-kinti munkát, vas munkát, kisebb javítást stb. vállalunk. Tel. 0758-639-258, Csaba. (22957-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel értesítelek, hogy utolsó erdélyi vérrokonom, Édesanyám,

PAP JULIANNA
szül. Bálint

folyó év május 16-án, 90. életévében elhunyt.

Temetése május 21-én 14 órakor lesz Gidófalván, Édesapám mellé.

Dr. Pap Zoltán, Budapest. (23012-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa, dédapa, rokon, szomszéd, id. MÁTÉ MÁRTON

életének 84. évében hosszas betegség után elhunyt.

Temetése május 18-án, szombaton du. 3 órakor lesz a maroszentgyörgyi római katolikus templom melletti temetőben. Emelke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (23017-I)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti Elvarratlan szálak

Margaret Mazzantini ÚJJÁSZÜLETÉS

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Margaret Mazzantini Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Márványföldből gyöngyvirágok Kalotaszeg öröksége

Táncmulatságok, dallamok, a vidék kiemelkedő ikonjai, melyek mind meghatározói a Nádásmente kultúrájának. Felvillanó képek, érzések, a cifra szoba illata, a gyöngyös ruhák sodrása, márvány lelkek tánca. A műsorban a magyar, román és cigány táncok színpadra állítása, a táncanyagok mély ismerete és hiteles előadása, valamint a kalotaszegi emberek történeteinek visszaadása, meséik megelevenítése a cél.

Rendező-koreográfus: Sánta Gergő

Alkotótárs: Sánta-Bíró Anna

Tánckarvezetők: Kásler Magda és Kovács Szabolcs-Zoltán

Zenekarvezető: Moldován-Horváth István

Igazgató: Barabási Attila-Csaba

Időpont: május 23., 19 óra

Helyszín: Maros Művészegyüttes előadóterme

Előzetes helyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon.

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Vércsepp zöld falevélen

Kovács Levente tanár, rendező újabb kötete jelent meg a Juventus Könyvkiadó gondozásában. Könyvbemutató május 21-én, kedden 18 órától a Bernády Házban.

ETV
KOVÁCS LEVENTE
TELEVÍZIÓ

ÜZENET SZERETETTEL

Gáll Noémivel

VASÁRNAP 13.30-TÓL

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó - információ - 0766-121-234
  - Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
  - Rendőrség - 0265/202-305
  - SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
  - Sürgősségi szolgálat:
    - gyermekeknek - 0265/210-177
  - Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
  - GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110
  - Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351 - 0265/263-351
  - Optolens szemsebészet - 0265/263-351
  - Dora Optics - 0733-553-976
  - Dora Medicals - 0265/212-971
  - Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
  - Prefektúra - 0265/266-801
  - DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
  - Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
    - vidék - 0265/929
  - Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
  - Aquaserv:
    - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
    - közönségszolgálat - 0265/208-888
    - központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
  - Fogasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
  - Vasútállomás - 0265/236-284
  - Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
  - Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  - koszorúk - 0745-606-269
  - és halottszállítás - 0758-047-604
  - Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.**
Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

